

3.

PRAVIDLO ČÍSLO JEDEN: ČAS JE PRE VŠETKÝCH ROVNAKÝ

.....

Nalejme si pohár čistého vína

ČAS ZAMYSLEŤ SA: PRÍPAD BUNDY OPITÉHO CHLAPÍKA

Keď som začala pracovať na vytvorení systému alebo teda hry, ako medzi páry spravodlivejšie rozdeliť hromadu zodpovedností týkajúcich sa domácnosti, bola som opäť na ceste na letisko, cestovala som na jednodňovú pracovnú cestu do Seattlu. Práve som sa pripravovala na kontrolu batožiny, keď mi Seth poslal nasledujúcu esemesku: > **Nejaký chlapík si nechal bundu a fľašku od piva na našom trávniku.**

Divné. Nechutné. A čo je dôležitejšie, čo mám *odtiaľto* spraviť?

Keď som sa o 16 hodín a dlho po tom, čo slnko zapadlo, vrátila domov, zabudla som na správu, až kým som sa neocitla na príjazdovej ceste. Boli tu, sedeli v tme – bunda dákeho chlapíka a pivová fľaška na našom trávniku. To vážne? Snažila som sa pochopiť obraz, ktorý sa mi naskytol. Keď som odomkla vchodové dvere, rýchlo som sa snažila zistiť, čo to má všetko znamenať.

Hneď som si vybavila, ako mi kamarátky už mnohokrát opisovali TÚ „esemesku“ a TEN „preposlaný e-mail“, ktoré vyvolali v ich manželstvách problémy – škola, tréner, učiteľ hudby, doktor alebo dopravný

inšpektorát pošle e-mail vám aj vášmu partnerovi, a on vám ich prepošle ešte raz. Snaží sa vyjadriť svoj postranný úmysel: *Zmákneš to?*

Keď som po schodoch táhala kufor, zistila som, že môj manžel sa pohodlne natiahol na posteli, držiac v ruke smartfón. Kým ja som deň pracovala v inom meste, môj manžel bol tiež v práci, ale odkedy deti zaľahli, mal štyri hodiny, počas ktorých cvičil, sledoval *Sports Center* a kontroloval si *Instagram*. Dostatok času, aby si po celom dlhom dni konečne oddýchol, a napriek tomu nie je dost času na to, aby odpratal veci opitého chlapíka, ktoré objavil na našom prednom trávniku pred 16 hodinami. Jeho ranná esemeska neznamenalala „Verila by si tomu?“, skôr naznačovala: *Nemám čas. Je to na tebe.*

Tej noci, kým som stála vo dverách do spálne, som pochopila, čo môj manžel odo mňa očakáva – čaká, že odložím príručný kufor, schmatnem vrece na odpadky a oblečiem si pár gumových rukavíc, pôjdem von, vezmem mokrý kabát a pivovú fľašku, šmarím ich do vreca, prejdem s ním ku kontajneru v uličke, tam ho vyhodím a vrátim sa domov. Keď som to urobila, všimla som si, ako dlho mi to trvalo: presne 12 minút. 12 minút môjho času. Nikdy sa mi nevrátia. Krátko som si predstavovala týchto 12 minút vynásobených tisíckou manželových „Je to na tebe“, s ktorými sa musím denno-denne pasovať. Zdalo sa mi ešte evidentnejšie, prečo ženy ako som ja a vy súperia s časom od okamihu, kedy sa zobudia.

Čo však nemusí byť také jasné, pretože ani mne to v tú noc nebolo, je: *Prečo to bolo na mne?*

Bolo to preto, že sme si ešte nezadefinovali jasné úlohy? A chýbajúca konkrétna úloha pod názvom „Riešenie podivných/hnusných vecí“ bola pridelená mne? Je pravda, že sme na systéme Fair Play stále pracovali a ja som stále držala väčšinu kariet v ruke (keďže som na neho rýchlo hodi-la celý balíček, uvažila som, že by bolo pravdepodobne dobré zastaviť sa pred tým, ako mu ich podarujem ešte viac). Ale stále ma hnevalo – prečo to tam nechal? Celý deň? Mali sme jednoducho iné predstavy o tom, ako má vyzerat' oku lahodiaci rodinný dom? Alebo každý z nás chápal inak vymedzenie obsahu pojmu trávnik a odpadky?

Odpoveď prišla sama o 12 minút neskôr, keď som sa vrátila do spálne, stále s gumovými rukavicami na rukách. Seth uvoľnene spočíval na posteli, čistenie považoval nielen za zlé využitie svojho času, ale tým, že to nechal na mne, hoci som v práci bola ešte dlhšie ako on, mi dal zreteľne najavo, že to bolo dobré využitie môjho času. Môj hnev vykypel: **Seth neoceňoval môj čas rovnako ako ten jeho.**

Pre mňa to bolo ohromujúce prekvapenie. Ak Seth považoval 12 minút potrebných na vyčistenie predného trávniku za cennejšie ako tých istých 12 minút, čo to zabralo mne, ako by som mohla očakávať, že prevezme viac práce v domácnosti? A ukázalo sa, že môj manžel nie je sám, kto takto uvažuje. V súvislosti s mojím projektom som absolvovala viac ako 500 rozhovorov s rozličnými ľuďmi, pričom muži aj ženy vyjadřili až zdrvivú myšlienku, ktorá súvisí s mojím predošlým zistením: predstava, že čas mužov je konečný, zatiaľ čo čas žien je nekonečný. A vo svojom obmedzenom čase sa muži nechcú obťažovať s odpratávaním bundy opitého chlapíka ani jeho pivovou fľaškou z predného trávniku.

Táto časová nezrovnalosť, kedy je čas mužov chránený ako obmedzený zdroj (napríklad ako diamanty) a čas žien je nevyčísliteľný (napríklad ako piesok), dosiahne absolútny vrchol po príchode detí. Podľa jednej štúdie muži po príchode dieťaťa na svet zvýšili svoju celkovú pracovnú záťaž približne o 40 minút denne, zatiaľ čo ženy viac ako o 2 hodiny starostlivosti o dieťa za deň (okrem svojej bežnej domácej práce a platenej práce). K týmto hodinám sa pripočítajú ďalšie takmer 3 týždne 24-hodinovej práce za celý rok. Hodiny, dni a týždne budete vykonávať úlohy, ktoré váš partner často prehliadne a neocení, hoci prispievajú k blahu vašej rodiny. Ako inak by ste mohli stráviť tento čas – vo svoj prospech, napr. zlepšením svojej kariéry alebo oddaním sa svojim kreatívnym záľubám? Alebo konečne, do pekla, odložíte zoznam úloh a užijete si pokojnú hodinku na pláži?

ČAS NA ZMENU

Náročná časová rovnosť a využitie času podľa vlastného uváženia je posolstvom, ktoré ženskému hnutiu chýbalo, a je načase, ospravedlňujem sa za slovnú hračku, aby sme si naprieč kultúrami začali uvedomovať, že **čas je stvorený pre všetkých rovnako**. Aj keď sa dokážeme otvorene baviť o tom, že náš čas na pracovisku sa stále neocenuje rovnako (zatiaľ čo muž zarobí 1 dolár, žena za rovnakú prácu dostane 80,5 centov a ešte sa od nej očakáva, že si nájde čas, aby objednala narodeninovú tortu pre šéfa), ženám sa nehovorí ľahko o tom, ako nespravodlivo to funguje doma. Táto „časová daň“, keď sú ženy zaťažené viac ako spravodlivým podielom starostlivosti o deti a práce v domácnosti, ohrozuje všetky aspekty nášho života – naše vzťahy, kariéru, vlastnú identitu i fyzické a duševné zdravie. Ak chceme dosiahnuť skutočné oslobodenie, naše vnímanie

mužského času ako konečného a ženského času ako nekonečného alebo inak váženého, sa musí zmeniť. A dosť bolo teórie, prejdime k veci!

Prijatie pravidla č. 1: Uvedomiť si, že čas je stvorený pre všetkých rovnako, je potrebné na to, aby ste vy a váš partner mohli ťažiť zo skutočného života a zmeny vo vzťahoch, ktoré so sebou prináša Fair Play. Žiada vás, aby ste prehodnotili to, ako si ceníte čas, a potom sa zaviazali dospieť k cieľu spravodlivo vyrovnať počet hodín, ktoré si vyžaduje práca v domácnosti medzi dvoma partnermi.

Pred tým, ako požiadate svojho partnera o opätovné premyslenie si hodnoty času, venujte chvíľu tomu, aby ste si to ozrejmili sami. Odpovedzte na túto otázku:

Sú dve hodiny, ktoré môj manžel strávi na pracovnej konferencii, cennejšie ako dve hodiny, ktoré trávim držaním ruky dieťaťa u lekára? Inými slovami, je časovo náročná práca zo zoznamu úloh, ktoré vykonávam pre rodinu „v zákulisí“, rovnajúca sa časovo náročnej platenej práci „na obrazovke“?

Áká je tvoja odpoveď? A ako by odpovedal váš partner? Realita je taká, že ťažké lopotenie sa v domácnosti bude naďalej vašou úlohou, až kým obaja nepochopíte, že čas je obmedzená komodita. Je to konečný zdroj. Obaja ste diamanty. Obaja máte iba 24 hodín za deň. **Len vtedy, keď si uveríte, že váš čas sa má merať rovnako, sa rozdelenie práce posunie smerom k harmonickej rovnováhe vo vašom vzťahu.**

ZMENA POSTOJA

Aj keď nemôžeme zmeniť čas, môžeme zmeniť svoj postoj. Určite to vyžaduje veľké úsilie a odhodlanosť, ale aj to je uskutočniteľné. Moja múdra matka, profesorka sociálnej práce, hovoríeva svojim žiakom: Zmeniť postoj začína uvedomovaním – rozvíjaním povedomia o tom, *ako myslíte*. Pri rozhovoroch s pármí som zistila, že keď boli obaja jednotlivci, a najmä muži, požiadaní, aby zväžili domáce úlohy predovšetkým z hľadiska časovej rovnováhy a aby upustili od vlastných preferencií a neochoty, ktoré so sebou domáce povinnosti prinášajú, ich prístup sa zmenil vo veľkom. Vzali si viac kariet, a to dokonca dobrovoľne.

Keď si muži uvedomili, koľko času to trvá, povedzme urobiť obed (desať minút), natrieť opalovací krém na pokožku plačúceho dieťaťa (tri minúty), vyložiť umývačku riadu (deväť minút), plus väčšie časové požieracie, napríklad byť v strehu, či sa dieťa nezobudí a či náhodou nebude potrebovať

upokojit' kvôli zlým snom (jednu až tri hodiny), vyplňanie školských žiadostí (do troch dní), pochopili, ako ich nechota stráviť svoj čas vykonávaním týchto úloh viedla k neodvratnej nerovnováhe času vo vzťahu.

Pointa je jednoduchá: Každá domáca úloha si vyžaduje čas a minúty sa rýchlo sčítajú. Keď váš partner zistí, že váš čas je dôležitý a že je pre vás dôležité zbaviť sa niektorej časovej záťaže (menej hádok, sklamaní a zlosti), on alebo ona sa s väčšou pravdepodobnosťou rozhodne zdieľať pracovné zaťaženie. To je spravodlivosť.

POZOR!

Pripravte sa na spätný úder!

Pravidlo č. 1: Čas je stvorený pre všetkých rovnako vyžaduje zmenu postojov (a niekedy aj veľkú zmenu) oboch hráčov. Pripravte sa na spätný úder, keď vyzvete svojho partnera, aby prehodnotil hodnotu času. Po prípade „bundy opitého chlapíka“ som začala zbierať údaje o pároch cez telefón, cez sociálne médiá a osobne som chodila všade, kde sa rozoberala téma rodovo deleného času. V mojich rozhovoroch som začala sledovať prevahu tzv. *toxických správ*.

RÝCHLY KVÍZ

Je načase

Koľko z týchto správ ste už počuli (alebo ste si povedali)?

- Za moju prácu dostávam peniaze, a preto má vyššiu hodnotu ako tvoja neplatená.
- Nestojí to za to, aby si pracovala.
- A čo si robila celý deň?
- Prečo tým strácaš čas?

- ☐ Máš také šťastie, že nemusíš pracovať.
- ☐ Ak nestíhaš, najmi si pomocníčku!
- ☐ Nemám čas..., takže môžeš to urobiť za mňa?
- ☐ Som excelentná vo viacerých veciach naraz, tak to jednoducho urobím radšej sama.
- ☐ Môj partner cestuje/ide do práce skoro, takže je to na mne.
- ☐ Kým partnerovi vysvetlím, čo má robiť, už dávno by som to mala hotové.
- ☐ Áno, viac času pre seba by bolo skvelé, ale mrazničku by som mala naozaj vyčistiť.

Ak ste sa našli aspoň v jednej z nich, váš čas bol ohrozený. Každý z nás musí tieto správy odsunúť bokom, aby získal späť svoj čas.

TOXICKÉ SPRÁVY

>> TOXICKÁ SPRÁVA č. 1: „Čas sú peniaze.“

Hlavní živitelia mužského pohlavia často vysvetľujú: „Môj čas je cennejší, pretože zarobím viac.“ Rozumej „práca, za ktorú dostávam peniaze, má vyššiu hodnotu ako tvoja neplatená alebo horšie finančne ohodnotená práca“. Dokonca aj muži, ktorí nie sú hlavnými živiteľmi v domácnosti, zisťujú, že čas strávený zarábaním peňazí je najcennejším využitím ich času. Inými slovami, keď za to nedostanem peniaze, nestojí to za môj čas.

Seth označoval čas, ktorý strávi v kancelárii, za „hodiny práce“, z čoho vyvodzoval, že tento čas by nemal byť prerušený alebo kompromitovaný neplatenou prácou – aj keď išlo o čosi v záujme nášho domova a rodiny, ako napríklad odísť z kancelárie skôr a zobrať našich synov k zubárovi. Mnoho rokov som dobrovoľne mlčala, pretože som to akceptovala. Teraz už pomenúvam veci pravým menom – argument „hodiny práce“ je iba sebapoškodzujúcim hľadaním stále sa zvyšujúcej kontroly nad ostatnými. Sethovi sa vtedy otvorili oči a už svoju výplatu nezneužíva ako

výhovorku alebo ako ospravedlnenie, že doma robí menej. To je jeden z dôvodov, prečo sme, našťastie, stále zobratí.

 Prehodnotenie času: Čas sa počíta v minútach, nie v dolároch.

>> TOXICKÁ SPRÁVA č. 2: „Ty nepracuješ. Máš oveľa viac času.“

||||||
61

Jeden muž, s ktorým som sa stretla, mi povedal: „Každý deň chodím do kancelárie s klobúkom na hlave a obedárom v rukách, a čo robí celý deň ona?“ *Pardon?* Robí všetku prácu, ktorú vy nerobíte, aby udržala vašu domácnosť a rodinu nad vodou, okrem neplánovaných úloh (pozri nepríjemný e-mail z dopravného inšpektorátu), ktoré vám umožnia zostať v práci a jesť z obedára namiesto žužľania proteínovej tyčinky v čakárni dopravného inšpektorátu.

Dokonca aj tie najnaliehavejšie, najproduktívnejšie, najdynamickejšie mamičky v domácnosti (MVD), s ktorými som každý deň hovorila, sa cítili pod psa. Napriek tomu, že venovali celý svoj stav plného vedomia domu a starostlivosti o svoje deti, pripúšťajú, že to všetko robiť nedokážu. A navyše sa ospravedľujú a majú tendenciu prijať vinu za to, že niečo nestihli.

Tieto ženy si zamieňajú svoju „časovú daň“ s osobným zlyhaním. Zlato, nejde o problém, že by si bola problémom „ty“.

Ide skôr o jednoduchý aritmetický problém – existuje len 24 hodín za deň, a keď ste v manželstve alebo partnerstve, nemalo by sa od nikoho očakávať, že urobí všetko, alebo že urobí skoro všetko, bez ohľadu na to, či obaja ľudia pracujú mimo domu. Držanie všetkých kariet potrebných na vedenie domácnosti znamená viac ako len prácu na plný úväzok. Ako jedna dáma zverejnila na Facebooku: „Nemám prácu od 9. do 17. hod.; moja práca začína skôr, ako „otvorím oči, a končí, keď ich zavriem.“ A v tomto preplnenom rozvrhu zabudnite na včlenenie starostlivosti o seba – preventívnu prehliadku u lekára alebo posedenie u kaderničky. Napriek tomu, čo môžu povedať ich manželia, takmer všetky MVD, s ktorými som hovorila, tvrdili, že jednoducho nemajú čas na tieto luxusné osobné aktivity: *Ďakujem za pripomenutie naplánovať si starostlivosť o seba. Určite to pridám do dlhého zoznamu ďalších úloh, na splnenie ktorých jednoducho nemám čas.* Teraz porovnajte tradičnú domácu prácu a prácu na plný úväzok s mnohými platenými kancelárskymi miestami (hovorím s vami,

muž v klobúku), ktoré majú zakomponovaný osobný čas, ako sú prestávky na obed, kancelárskej debaty, vytváranie sociálnych sietí mimo pracoviska, nehovoriac o PN-ke a o dovolenke. Väčšina MVD nemá tieto výhody, pokiaľ za spoločenskú hodinku nepočítate dojednanie zmluvy o mobilnom telefóne s hodinovou linkou pomoci.

||||||

62

- ⌚ Prehodnotenie času: Hodiny strávené prácou v domácnosti sú rovnako hodnotné ako hodiny strávené prácou mimo domu.

>> TOXICKÁ SPRÁVA č. 3: „Ak nestíhaš, najmi si pomocníčku!“

Prijímanie externej podpory je užitočné a určite to môže byť záchrana. Ak budete mať to šťastie, že si budete môcť dovoliť ďalšiu pomocnú ruku na občasnú stráženie psa alebo na prechádzku so psom, môže vám to pomôcť. To, čo väčšina manželov/otcov prehliada, je komplexné *množstvo času*, ktoré potrebujeme na nájdenie, nadobudnutie, rozvrhnutie, delegovanie zodpovednosti a často zaškolenie a bezpodmienečne zaplatenie opatrovatelky, učiteľky matematiky, domácich majstrov a tínedžerov na prechádzky so psami, atď. V rozhovoroch som nenašla **žiadnu koreláciu medzi vyhľadávaním pomoci a menším rozčarovaním medzi pármí**, pretože najímanie niekoho, kto vám pomôže, si stále vyžaduje prácu. A dokonca aj požiadanie priateľov, susedov alebo vašich svokrovcov, aby pomohli a strážili deti alebo upratali okolo domu, si vyžaduje *mentálne úsilie a reálny čas*. Väčšina matiek dobre vie, že napríklad nájdenie a spolupracovanie so spoľahlivou opatrovatelkou môže stáť dvojnásobok vášho času, ktorý potrebujete na naplánovanie a uskutočnenie. Večer bez detí môže stáť za to (voľné lístky na Beyoncé dostanete približne jedenkrát za desaťročie, ak vôbec), ale nezamieňajte si „nájdenie pomoci“ s úplným vyškrtnutím úlohy zo zoznamu. A keď vás „pomocník“ zruší na poslednú chvíľu alebo sa rozhodne skončiť, celá úloha sa vráti priamo vám.

- ⌚ Prehodnotenie času: Hodiny strávené hľadaním, plánovaním, riadením, udržiavaním komunikácie a vzťahov a konečne prenesením zodpovednosti na niekoho iného a občasnú zaplatenie za „pomoc“ vám skutočne zaberú hromadu vášho času.

>> TOXICKÁ SPRÁVA č. 4: „Čas tráviš zbytočnosťami.“

Často som počula mužov hovoriť o svojich partnerkách: „Stráca čas toľkými zbytočnosťami“. Stará pesnička o „profesionálnom nákupcovi“, ktorý nakúpi aj to, čo nepotrebuje, alebo o žene s obsesívno-kompulzívnou poruchou, ktorá je nereálne zameraná na udržiavanie dokonalého domova.

V snahe zistiť viac o tomto posolstve som sa začala pýtať mužov: „Akože čo? Čo je zbytočné?“ Deväťkrát z desiatich bol odpoveďou na moju otázku tupý, prázdny pohľad alebo riskantná protiotázka: „Veď vy viete, jednoducho vecí!“ Aby som pomohla subjektom vyjadriť podozrenie, že ich manželky travia čas a míňajú peniaze, ktoré nie sú pre domácnosť podstatné, začala som im predkladať svoj rastúci zoznam úloh v domácnosti: Nákup nového oblečenia pre vaše dieťa? A čo otváranie pošty? Opraviť vodovodný kohútik, keď tečie? Vidíte na zozname niečo, čo je pre vás nepotrebné?

Počas jednej z týchto debát Matt z Chicaga prekrížil ruky a ukázal na „ďakovacie listy“. „Dobre, *existuje* jedna.“ Okamžite sa mi vybavila manželova podobná reakcia na túto konkrétnu úlohu emocionálnej práce. „Nerátam to!“ tvrdil Seth. Interpretovala som Mattovu reakciu. „Chceš tým povedať, že ďakovné listy nie sú potrebné – dokonca ani za darček k narodeninám alebo poďakovanie učiteľom alebo príbuzným?“

„Nuž, moja žena píše tieto poďakovania.“

„Ale vy si myslíte, že nie sú potrebné?“

„Nie sú *nevyhnutné*“, pokúsil sa zažartovať Matt, „ale nie je to niečo, čo budem robiť ja.“

„OK, ale ak to neurobíte vy, musí to urobiť ona?“

Matt si prekrížil ruky a vydýchol. „Jasné, myslím, že áno.“

„A prečo to treba urobiť?“ jemne som naliehala. „No, *pretože*...“ Matt povedal, akoby to bolo zrejmé. „Chceme naučiť naše deti byť vďačné, a to znamená poďakovať.“

Prehodnotenie času: Ak sa spoločne rozhodneme, že nejaká úloha nie je pre našu domácnosť, starostlivosť o dieťa alebo jednoducho pre náš život dôležitá, vypustíme ju (koniec koncov, nie je potrebné robiť všetko). Ak sa však zhodneme na tom, že má hodnotu alebo je nevyhnutná na to, aby sa náš rodinný život posunul vpred, úloha nie je to stratou času ani pre jedného z nás.

>> TOXICKÁ SPRÁVA č. 5: „Jasné, pomôžem ti, keď budem môcť.“

|||||||
64

„Hovorí, že chce pomôcť, ale nechce, aby som ho naháňala. Chce pomôcť, keď to bude pre neho *vhodné*,” fňukala Rachel, keď sme čakali, až dorazí popoludní školský autobus. Ubezpečila som ju, že v tom nie je sama: Výskum rodovej delby práce ukazuje, že muži dobrovoľnejšie prijímajú prácu v domácnosti, ktorú môžu vykonávať vo svojom vlastnom čase, zatiaľ čo ženy si vyberajú povinnosti, ktoré sa ťažko odkladajú a v podstate strácajú právo vybrať si, kedy majú byť úlohy splnené. Napríklad:

Odchod do školy a vyzdvihnutie zo školy
Návštevy u lekára
Kúpanie a uloženie do posteľe
Príprava jedla
Pomoc s domácimi úlohami

Tieto nemenné úlohy nazývam „Každodenné útrapy monotónnosti“ a - na veľké prekvapenie - neprímerane pripadajú ženám. V ktorýkoľvek deň existuje 30 časovo náročných pracovných úloh, ktoré sa musia vykonávať pravidelne, opakovane a veľa z nich vo veľmi špecifickom čase. Napríklad, keď je to vhodné, nemôžete prísť na autobusovú zastávku hocikedy sa vám to hodí. Pokiaľ sa, samozrejme, nesnažíte spriatelíť so zamestnancami vášho miestneho odboru detských ochranných služieb.

V mojich rozhovoroch sa ukázalo, že manželia/otcovia si vyberajú najčastejšie tie úlohy, pri ktorých si môžu zvoliť, kedy ich budú robiť alebo ich zadajú niekomu z vonka. Inými slovami: „*Iste, pomôžem, keď budem môcť*“:

Terénne úpravy a práce v záhrade
IT a elektronika
Udržiavanie údržby vozidla

To neznamená, že tieto práce nemajú svoju hodnotu, ale večeru treba položiť na stôl *každý deň*, čo si vyžaduje neustále viac nápadov, plánovania a času v porovnaní s, povedzme, nájdením nového úložiska pre vianočné svetlá v garáži.

- ⌚ **Prehodnotenie času:** Môj čas je rovnako cenný ako tvoj. Spravidlosť je zdieľať úlohy typu „každodenných útrap monotónnosti“. Keď budem mať na výber, ako využiť svoj čas, budem cítiť, že si ma vážiš.

>> TOXICKÁ SPRÁVA č. 6: „Robím pre ňu všetko.“

||||||
65

„Má sa vôbec na čo sťažovať?“ – veta, ktorú som od mužov, ktorí boli hlavnými žiteľmi rodiny, počula veľakrát. „Som v strese, je mojou úlohou zabezpečiť, aby sme mali jedlo na stole.“ Inými slovami, jeho finančné príspevky „umožňujú“ manželke a rodine žiť. *Ale počkajte chvíľu* – kto v skutočnosti dáva jedlo na stôl, pokiaľ ide o plánovanie jedla, nákup potravín a prípravu raňajok, obedov a večere? Spomedzi párov, s ktorými som hovorila, je to často žena, ktorá drží v rukách tieto karty, a ako sa jedna žena odvolala: „Nakrímiť deň čo deň deti – tak to je stresujúca práca!“

Možno je to naopak – ona robí všetko pre teba. Živitelia rodiny/manželia/otcovia, ktorých som spovedala, sú schopní mať angažovanú kariéru, pretože ich manželky nesú väčšinu duševnej a fyzickej záťaž udržovania funkčnej domácnosti. Nikde to nie je zrejmejšie ako v prípade vdovcov, ktorých som aktívne vyhľadávala: Čo sa zmenilo po tom, keď vaša žena umrela? Väčšina pripustila, že už nemali viac času na to, aby sa sústredili výlučne na svoju kariéru. Okrem toho Gemma Hartleyová vo svojom diele *Fed Up* zdôrazňuje, že „ovdovení a rozvedení muži to neznášajú tak dobre ako ovdovené a rozvedené ženy, pretože bez partneriek, ktoré im manažovali život, utrpelo ich zdravie, pohodlie a spoločenské putá.“

- ⌚ **Prehodnotenie času:** Všetok čas, ktorý trávime zlepšovaním nášho spoločného života, venujeme jeden druhému.

Eve Rodsky
Miláčik, neumyješ riad?

Prvé slovenské vydanie
Vydalo vydavateľstvo Lindeni v Bratislave v roku 2020
v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,
so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, Slovenská republika.
Číslo publikácie 2 255
Zodpovedný redaktor Tomáš Krejčířík

Z anglického originálu Fair Play, ktorý vyšiel vo vydavateľstve
G. P. Putnam's Sons v roku 2019, preložila Radka Smržová.
Jazyková korektúra Michaela Kobidová
Návrh obálky Slaavo
Sadzba Pavel Václav Vaščák
Tlač D.R.J. TISKÁRNA RESL, s. r. o., Náchod

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú
odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh:
www.albatrosmedia.sk
eshop@albatrosmedia.sk
tel.: 02/4445 2046

ALBATROS MEDIA